

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám, Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitólír sora 30 fillér.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,
hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
hogy a lap szétküldése főnökadást ne szenvedjen.

A czéltábla.

Zombor, 1905. április 5.

Egy helybeli sensatiókban utazó lapocska, — a neve mellékes, — úgyis rá ismer gúnyja után itélve, Zombor város közönsége, a politikai zürzavarból tökélet kovácsolva, erkölcsbirói köntöst öltött ismét magára. Ezen tatár tisztelekre mellő, közbecsülést, nimbuszt kölcsönöz annak, ki hivatva van erre és hivatásszerűen, de politikai vakságtól menten — teljesíti a közügye', a jogszolgáltatás terén és a népboldogítás magaslatos ösvényén a reá rótt hazafias köteleességeket.

Hisz én Istenem! Kritikát gyakorolni könnyű, kritizálni mindent lehet. Szemiramisz függő kertjeit, az Eiffel tornyot, a kölni domot, a világ összes csodás építményeit, a kontinens összes létezett és jelenleg élő nagy államférfiai; azoknak ténykedéseit a sárga földig leránthajjuk, összemorzsolhatjuk, lönkre silányíthatjuk, csak legyen közönség hozzá, ki e népboldogítók kritikáját csengő aranynek tekintse, igazságtalan és légből kapott állításukat valóban elhiggyék.

Ugy vagyunk mi itt Zombor városban is. Van egy lapocska, ki magának vindikálja az egyedül üdvözítő hazafiságot, különös előszeretettel kisajátította magának a nemzeties, hazafias terennomot, ahol másnak hazafiasnak lenni nem szabad, csak neki és szolgálatkész adeplu-sainak!

Kiválaszt magának egy vagy több személyt czéltáblául és ezekre aztán „szpikkal“ „Fanfaron“ golyókkal lövöldöz, iszonyu zajjal, robajjal neki megy „purifikáló“ hadjáratában boldog és boldogtalannak.

Legutóbbi számában (26) „Lesz e Bács-kából új Bácska“ cz. alatt főispánunknak, az úgynevezett „Vojnits klikk“ belüli nem hazafiainak megy neki H. A. úr. Latinovits Pál főispán a mi védelmünkre nem szorul, megvédi őt az általános szeretet és népszerűség, melylyel őt nemcsak a megye közönsége, hanem a falu legutolsó parasztlakosa is spontán megnyilvánulásképen környezi, ami csakugyan jelképezi a nép igazi szeretetét.

Ezen patriarchalis viszony nép és főispánja között, tudomás szerint, Bács-megyében közmondásszerű. Nincsen Magyarországon hasonló megye Bács-megyéhez, ahol a nép főispánját úgy szeresse, úgy bálványozza, mint a bácskaiak Latinovits Pál főispánt. Minket hozzá semmi önérdék nem fűz. Lapunk az igazság szolgálatában áll akkor, ha az alaptalan vádak ellen felemeljük tiltakozó szavunkat. Mi nem függünk tőle és nem is kívánunk tőle semmit! Sem most, sem azelőtt, sem a jövőben, tehát rólunk az önérdék szavának vádja lepattan. Lapunkat ez állásfoglalás miatt csak a sötét rágalom gyanusíthatja.

Azon lap azzal rémitgeti az olvasó közönséget, hogy most már be kell vordolni Latinovits Pált a jövő kormányánál. Egy felküldendő deputációnak volna fentartva ezen dicső ténykedés, azonban kegyesen megbocsájt neki, ha Bács-megye az ő inilivájára

Zemplén és Heves megyékhez hasonlóan üdvöző feliratot küld a koalíció vezérő bizottságának és Andrassy Gyula grófnak.

Hát uraim, ez egy dőre, együgyű beszéd. Ijesztgetésnek megjárja, annak aki megijed tőle, de Bács-megye közönsége, sem Latinovits Pál nem az az ember, a kit ily rémmesékkal eltántorítani lehetne ama ösvényről, melyet az ő politikai magartatásával, önzetlen munkálkodásával — mióta e díszes állást elfoglalta — inaugurált. Hazafisága is legalább van olyan, mint azon lap szerkesztőisége. Multja, neve elég biztosíték arra, hogy e válságos politikai helyzet között e nagy megye adminisztrációját hazafias uton vezérelje és igazgassa. Főispánunkat ismerik oda fönn! Az ügyvezelő lelépő kormány ép úgy mint a koalíció vezetőisége teljesen bizik benne; hisz legutóbbi választások bebizonyították, hogy sehol pressziót nem gyakorolt és hogy saját testvéröccse a bácsalmási kerületben megbukott.

Csak tessék, küldjék fel azt a 100 tagu deputációt; küld aztán a megye közönsége akár 2000 tagu deputációt fel. Hadd lássák legalább, ki vádol alaptalanul „és kit vádolnak.“

A politikai helyzet.

Zombor, 1905. április 5.

A szövetséget ellenzék vezérő bizottsága tudvalevőleg olyan határozatot hozott, mely még tárgyalásra is alkalmatlannak nyilvánítja a Lukács-féle kibontakozási javaslatot, melynek különben gróf Apponyi Albert az édes apja. Kedden este a szövetséget ellenzéki pártok értekezletet tartottak

BERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDŰLELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

és helyesleg tudomásul vették a vezérő-bizottság állásfoglalását.

Ezzel megpecsételtet a teher-kil-kapcsolási terv sorsa végképpen s egyelőre megszakadt minden összefüggés a korona és a parlamenti többség között. Széll Kálmán, ki kedden délután volt hivatalos audenciára, próbálta az áthidalást megcsinálni. Ujra azt javasolta a felségnek, hogy engedjen, ha már katonai téren nem, de legalább más közösügyes kérdésben s főként a diplomáciában, a hol a paritás megvalósítása céljából még sok közjogi reformot kell létesíteni. Széll Kálmán azonban megint kénytelen volt tapasztalni, hogy a király nemcsak katonai téren, de semmiféle közösügyes téren, még a diplomácia kérdéseiben sem hajlandó a nemzeti szempontnak konzessziókat tenni.

A helyzet tehát az, hogy mozdulatlanul áll mind a két fél: sem a koalíció, sem a korona nem akar engedni! Hogy meddig fog ez így tartani, előre nem látható. Annyi bizonyos, hogy ami a szövetekezett ellenzéket illeti, az szilárdan áll követeléseit mellett és nemzeti vívmányok nélkül tárgyalásokba sem bocsájtkozik. A király azonban semmit sem akar megadni s azért a válság megint holt pontra jutott és senki sem tudja megmondani, mi lesz.

Még beavatott, sőt a király előtt naponként megforduló férfiak is egészen tanácsatlanul állanak. Ezeknek az a benyomásuk, hogy a válság intézésében egy kis szünet fog bekövetkezni, mely alatt a király megfontolással tárgyalni teszi, hogy mily irányban tétessék majd újabb kísérlet.

Vannak, akik szerint a felség el fog utazni Budapestre s csak Bécsből intézi tovább a válság kérdését. Ez a hír azonban még nincs megerősítve.

Városunk új diszpolgára.

Zombor város összes közönségének megmáshalhan ragaszkodását és önzetlen szeretetét dokumentálta a város törvényhatósági bizottsága az 1905. évi február hó 4-én tartott közgyűlésében. Ahol azt, a minden tekintetben illusztris határozatot hozta, hogy nagynevű szülöttét: Dr. Várossy Gyula székesfehérvári püspököt, városunk diszpolgárává választja.

Ez a megválasztás nemcsak, hogy örömet kelt, hanem egy pszichológiai tény is bizonyít.

Azt, hogy mi Öméltóságát nemcsak akkor szeretik, amikor köztőlünk van, hanem akkor is, amikor távol van tőlünk, amikor csak gondolatban a miénk. Főtisztelendők pedig velősággal a miénk, mert itt ringott az ő bölcsője.

Vajjon ki nem örül most, amikor szeretetünket egy symbolummal mutathatjuk be.

Ez a symbolum egy remek diszpolgári oklevél. Ebben összpontosul meg egyezően mindannyiunk nagyrabecsiülése. Eppen ezért magunk is szeretlünk volna ányujtani e puritán albumot, hogy személyesen is megkérhetnénk, hogy maradjon lelkiileg jó közel hozánk mint eddig.

Legyen ő is olyan büszke a mi szeretetünkre, mint mi az ő tett erejére és az ő fényt szóró papi erényére.

Az átadandó diszpolgári oklevél, amelyet postán fognak elküldeni, egy

minden tekintetben művészi munka. A finom fehér szaltján hór borított gazdag aranyozással van diszítve, középen Zombor város czimere. Egy lenyúló selyem zsinóron pedig, a város viaszba nyomott pecsétje függ. Belül pedig a kék és vörös selyemmel bélelt táblába foglal pergamenten a következő olvasható:

„Mi Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága lelkes örömmel adjuk tudtára mindenkinek, akit a dolog most és jövőben illet, hogy a mai napon tartott rendes közgyűlésünkben 9/ex 1905. jkvi számú határozattal, Zombor szab. kir. város róm. kath. kegyuri bizottságának előterjesztésére, városunk összes lakossága érdelemének s azon kiváló mély tisztelgetnek, ragaszkodó bizalomnak, amelylyel főtisztelendő dr. Várossy Gyula székesfehérvári megyés püspök ur öméltóságá h a z a n k e z e n k i m a g a s l ó f é r f i a s v á r o s u n k n a k p a p i e r é n y e k b e n k i v á l ó a n t ü n d ö k l ő k n a g y n e v ű s z ű l ö t t e i r á n t v i s o l t o t t ű n k , k ű l s ő l e g i s m é l t ő k i f e j e z é s t a k a r v á n a d n i : F ő t i s t e l e n d ő v e s z p r é m i d r . V á r o s s y G y u l a s z é k e s f e h é r v á r i m e g y é s p ü s p ö k ű r ö k t a n u j e l ű l v á r o s u n k „ d i s z p o l g á r á v á ” e g y h a n g u l a g , k ö z l e l k e s e d é s s e l m e g v á l a s z t o t t u k é s ő t m i n d a r o n j o g o k k a l , v a l a m i n t k i v á l t s á g o k k a l f e l r u h a z t u k , m e l y e k e t Z o m b o r s z a b . k i r . v á r o s d i s z p o l g á r a i e d d i g é l v e z t e k v a g y a j ű v ő b e n é l v e z n i f o g n a k . M i n e k h i t e l ű l k i a d t u k e z e n — a v á r o s n a g y p e c s é t j e v e l m e g e r ő s i t e t t o k l e v e l ű n k e t . K e l t Z o m b o r s z a b . k i r . v á r o s t ö r v é n y h a t ó s á g i b i z o t t s á g a n a k 1 9 0 5 . é v i f e b r u á r h ó 1 4 - n a t a r t o t t r e n d e s k ö z g y ű l é s é n . Z o m b o r s z a b . k i r . v á r o s k ö z ö n s é g e n e v é b e n H a u k e I m r e s . k . , p o l g á r m e s t e r . “

Városi ügyek.

□ **Árlejtési hirdetés.** Zombor szab. kir. városa részéről ezennel köz-

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA

BOR DAL.

Igyunk fluk, ne búsuljunk,
Ne búsuljunk ezimborák!
Rövid az élet! Hajtsa hát
Mindenki fel a pohár! . . .

Bolond, aki búsul köztünk,
Hisz nem tudni ránk mi vár!
Rajta fluk! Ne zokogjunk:
Csengjen össze a pohár.

Elég volt már a bánatból,
Jó kedvünk is lehet már!
Igyunk fluk ne búsuljunk:
Csengjen össze a pohár.

Addig igyunk, amíg élünk,
Temessen el a bor-ár —
Félre gondok! Búbánatok,
Csengjen össze a pohár.

A sors úgy is játszik velünk,
Holnap meg is halhatunk!
Utoljára — búcsúszóul:
Csengjen össze poharunk . . .

KISS ANTAL.

Lisszabon felé.

Irtá: Vértesséi Károly.

(Vége.)

A portugálok földjére érünk. — Ország területék. — Ezernél több kilométer. — Serra de Estrella. — Hej de telen! — Mintha ciklopsok dobálta volna. — Nem hallott ilyesmirtől Horaciust — A történelem színes lapjai — Jelentkeznek a pálmák. — Kártýázatok. — Zárda az erdőben. — Pampilhosa. — Coimbra — Pompás virágok. — Hosszu ruhás tanulók. — Faág mint eke. — Temető mellett. — A Tajó-völgyben. — Almosság. — Építész esodája. — Cólnál vagyunk.

Jelentkeznek a pálmák. Nagyon megörültem, hogy láthattam az égnek szökkelni a sugár növést, sötétzöld lombu szép fákat, melyeket Kelet világában oly annyira megszerettem. A fehér nagy virágu, terebélyes magnolia fán ezer virág.

Magyar utitársaim a természetnél jobban szerették a kártýát. A büründökből hevenyészett asztalokan csapodásték a svájci szabadsághősök alakjait, ujjuk csontját se kimélték. Elég meleg volt úgy is, de a játékkal való izgalom még jobban tüzelte

arcukat, mert a vesztőnek utja forog kockán.

A regényesen fekvő bussaccok zárda haragzöld erdejéből kimagasodnak a ciprusok, platánok és vadgesztenyefák. Látásuk is kedvesen hat ránk, öröm a szemnek sötétzöld színik. Milyen hűvös is lehet a zárda folyosója, mikor a nagy épülethalmazt sűrű, sötét erdő környezi. Milyen jó volna most a zárda falai között boldog egyedüliségben megnyugodni, emberektől egyelőre távol lenni. Most azonban nem a mi számunkra teremtették az istenek a nyugalmat.

A mélyen fekvő Pampilhosa látképe bontakozik ki előttünk; környékén alant rizsföldek, szőlők, magasabban fenyvesek. Nem törnek elő ezekből zuhogva siető vizek, de bárhova nézek, kedves tájakban fürdik tekintetem. Látok középészteri anyagi körülmények között levő embereket. Menynyivel szebbnek látnék mindent, ha az álom nem esett volna ki a szemünkből.

Coimbra város, regényesen, fehérén, léposzótes emelkedéssel, egy hegylánc

Schmidthauer-féle

Igmándi

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

meglepően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbad és Marienbadi ivó kúrát, gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövődés, szívelhártsódás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdagamok közellük, és saját érdekében cselekszik, helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve.

Kapható Zomborban: Sztrilich Zs., Hay I., Engel M., Metz J., Weidinger S. és Zs., Dörfler A. uraknál és Mihajlovits I. gyógyszerertárban.

Főszékhely: a forrásutlatodon: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznel Komáromban. — Egész üveg 60 fl., féllveg 30 fl.

Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

hírré tétetik, hogy a város által teljesítendő kőműves és cserépfedő munkák 1905. évre leendő biztosítása iránt az írásbeli és nyilvános szóbeli árlejtés f. évi április hó 8-án délelőtt 10 órakor Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében fog megtartani, melyre érdeklődők ezenmel meghívotnak. Az árlejtés feltételei a mérnöki hivatan, a hivatalos órák alatt betekintethetők. Bánatpénzül a bizottság kezeihez készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 400 korona lesz leteendő.

Hírek.

Szabad Lyceum.

(G) A művészi zene hangjaival vett búcsút Szabad Lyceumunk az ő halás közönségétől, mely a saison utolsó előadásán zsufoltság megtöltötte a városunk nagytermét és lelkesedéssel ünnepelte régi ismerőseit, a lyceum művészgárdáját: Tripolszkyne Konyovits Ivánka úrasszonyt, Németh és Csavojacz urakat, a kiknek művészi előadásában már többször volt alkalma gyönyörködni, s a kik ezuttal is a tőlük megszokott virtuozitással, kitünő és stilszerű összjátékban mutatták be Mozartnak, Schüssnek és másoknak klasszikus kompozícióit.

Am a közönségnek a tomboló tapsviharban megnyilvánult elismerése nem csak a régi ismerősöknek szólt, hanem, talán elsősorban, azt a bájos megjelenésű, fiatal úri leányt — Jovánovits Matild kisasszonyt — illette, aki ezuttal először lépvén de sz k á r a, gyönyörű játékával, bámulatos zenei készségével és nemesen előkelő felfogásával egy csapásra megtudta hódítani a maga és művészete számára a közönséget. Bizunk benne, hogy lyceumunk jóvoltából ezt az első találkozást még sok fogja követni és Jovánovits

kisasszony a közönség meleg szeretetét viszonzni fogja azzal, hogy a lyceum művészgárdájában elfoglalja azt a helyet, melyet részére a tehetsége kijelöl.

A történelmi társulat közgyűlése. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat vasárnap délelőtt tartotta XXII. évi rendes közgyűlését, a megyeháza kis tanácstermében. A közgyűlésen nagyon kevesen jelentek meg. A közgyűlést Kozma László a társulat elnöke szép terjedelmes beszédben nyitotta meg, melyet a jelenvöltek élénk figyelemmel hallgattak végig. Elnöki megnyitóbeszéd után Trencsényi Károly titkár olvasta föl a társulat 1904. évi működéséről szóló jelentését. Kegyeletes emlékezésül szólt a társulat halottairól. Elhunytak a tagok közül: Császká György, kalocsai érsek, tiszteletbeli és alapító tag; báró Rédl Béla, alapító tag; dr. Pauler Tivadar, országos főlevéltárnok, tiszteletbeli tag; Szendy Lajos, pacseri ev. ref. lelkész, a kitünő egyházi és politikai szónok, pártoló és működő tag; Kopping Péter, róm. kath. plébános, pártoló tag; Trischler Lároly, a társulat másodtitkára; Fridrik Tamás és Szárics Bertalan, jeles működő tagok. Két pártoló tag önként lépett ki. Latinovits Géza, a társulat nagy érdemű alelnöke viszont az alapító tagok sorából lépett. Horváth János, múzeumőr jelentése volt a múzeum látogatásáról (különösen a tanulóiújság tanusított nagy érdekfűlést), a gyűjtemények gyarapodásáról (45 adományozó 224 tárggyal gazdagította a múzeumot). Egyéb hivatalos ügyek elintézése után sorra került a társulat alapszabályainak módosítása, melyet 22 év után szükségessé tett a társulat működési körének bővülése, a szervezetben beállt változások stb. Erdesek pontja volt a közgyűlés tárgysorozatának; Horváth János, áll. főgimn. tanár, múzeumőr, székfoglaló értekezése: Bácska népesedése a török hódoltság után. Majdnem a déli órában hangzottak el az elnök záró szavai. Am a hosszúra nyult gyűlés komoly

munkájában egy percze sem lankadt jelenvöltek éber figyelme, érdeklődése.

* **Magyarosodunk.** A szegedi üzletvezetőség az összes bíroskai fővonalokat, mint pedig a helyi érdekű vasutak állomásait értesítette, hogy jövő hó végén a vasúti állomások újabb, magyarosított hivatalos neveket veszi alkalmazásba úgy a feliratok, a pecsét és az összes kezelésben.

* **Szegedi minta után.** Zombor sz. kir. város tanácsa Szeged városához fordult, kérvén az utcai loosolás és egyébbé a közegészségügyre vonatkozó intézkedések szabályrendeletek másolatát. Városunk derék polgármestere Hauke Imre tanulmány tárgyává akarja azokat tenni, hogy városunk a közbiztaság s közegészségügy terén a többi nagyobb városokkal a versenyt felvehesse. Hauke polgármester agilitása közönségünk előtt már rég ismeretes. Csak az a baj, hogy a közjó érdekében tett vagy teendő lépései elé mindig akadályok gördítenek. A városatyák részéről kellő támogatásban nem igen részesül, s így legtovább szándéka mellett is a közügyre vonatkozó leghevesebb javaslatai visszautasításban részesülnek. Így történt, hogy ama üdvös javaslata egy katonaezred idehozatala, kaszárnya építése, katonai zenekar stabilizálása, továbbá a sikarai nyári üdülőhelynek vasuti megállóhelyre való ellátására nézve, nem talált kellő viszhangra, s így a város fellendülése ismét évekre évekre visszaszorított. Városcopyák! ne kössék meg polgármesterünk kezét, támogassák a köz érdekében teendő intézkedéseit, s ne fukarkodjanak áldozatot hozni, ha városunk haladásáról, fellendüléséről van szó.

† **Halálozás.** Egy ártatlan kis angyalka hagyta uti övét és felszállt az égbe a többi angyalokhoz. Dr. gyulai Gyal István és neje született Hauke Ilona, 3/4, hónapok kis Józsekkaj, polgármesterünk kis unokája, halt meg folyó évi április hó 3-án hajnalban.

* **Az egyházmegyéből.** Kápláni minőségben athelyeztettek Heitzmann Ferenc Bácsborsódról Szépligetire és Mayer Lőrinc Szépligetéről Bácsborsódra.

végző zöld dombjának lejtőjén; körül fogya az ezüst-tiszta Mondego. Hatlyú a víz színén. Sajátos visszfényben fürösztli a nap. Van egyeteme csillagvizsgálóval, püspöki temploma, mely új. Fésztői a nők viselete.

E városnak szülötte: Camoës (Kamoüs) Lajos, az első portugál költő, kit honfi társai „nagy“-nak neveznek. Visszatérünk még többször Luizra, aki óriási szeményagot gyűjtívén össze, elnyerte a költők legfőbb pályabérét, a babért. Coimbra, a portugálók Athénjének ő nevezte el, talán nem is költői nagyítással. Lehet akkor, mikor az ország fővárosa volt, bizonyára szebb is volt, népe gazdagabb.

Pompáznak a színes kaméliák, mondják Japánban sem szebbek. Nyurga agavék, Mexikóban sem nagyobbak, eukalyptok, akár mint Ausztráliában. Az utszéi kertekben sok szépet látunk, égő színeket, az utszéli vad oleander ligetet.

Az indulóházban keresek ruhában állig begombolt tanulók. Keresik a képességüknek megfelelő mezőt. Találják-e majd? más kérdés. Az élet másként osztályoz mint az iskola és a miként ifjonti ésszel elgondolják. A tanulók, a szabad római polgárok béke idején viselt felső ruhájához hasonló öltözöttükben, régi korbéli alakoknak tűnnek föl.

A hegyek, sziklafalaktól körülzárt völgyek, hegyszakadékok, hegyátfurások és töltés-kanyarulatok elmaradnak, gíz-gáz által fölvert, vagy attól megüstiztatott sovány termőföldek következnek, jólét nem látszik a szűkutcás falvakon, laducok által támogatott falakon. Egyénemlyik meszelésen, barnul a por felhősen. Miként

is lehetne az? Görbített faág az ekékjűk, melyely csak karcolák, de nem túrják a földet. Egy kővály képez hozzá ellentétet. Szekerük, mintha a római korból maradt volna meg, az ökr jármon, mór eredetű cifrázat.

A halál otthona, temető mellett surran el a vonat. Sok életet sodort ide az elmulás szíle. Olvunk tovább a végtelenség folyamába. Apró kőkeresztek, fejfák, jelül. Gyarló földi léteket hirdetői. Törött, több van közöttük. Egyiken az elhunyt képmása. Bizonyára érdem hirdetője, a sirok lakóit, hétköznapi halottakat, a kiknek nem volt lépcsőzetes ravaraluk, elnyelte a fedelés éjszakája; omlatag sírjukban már csak az anyaföld röge simul hozzájuk. Rengeteg sok halott. A halál erősebb az életnél. Közel jutok a sírgondolatához.

Pompában, mecsebtől elváltotzatott keresztény templom romja.

A Tajo-völgybe érünk, a távol egyenő. Buja növényzet, akár mint az Elbáé Drezda körül. Látok bőven tejelőket, A Tajoval egy irányban haladunk Lisszabon felé, kényelmesebb kocsiakra is vagyunk áthelyezve. Kijut már egy egész fekhely az idevaló utitársak szíveségéből. Tovább már nem bírom, a negyvenhat órai ut végén iron és jegyzőkönyv kiesik a kezemből, álmovágás szemem lozárul.

Lisszabonhoz közel ébrednek, mikor a csillagok fényes hamva elenyészett, a fölkelő nap füstögetni kezdte a hegyek csúcsait, betolakodott a függönyös ablaku kocsiába is, Magamra kapkodom a ruhát s előveszem börtökba silyesztett látszóvetem.

A fölesillámló örömérzés után ismét álom fog el, de nem engedem, hogy erőt vegyem rajtam csak ásitozom.

Tekintetem Lisszabon egyik legnagyobb építkezésére esik. A római minta szerinti vízvezetéknek 81 méter magasan fekvő, 40 lábnyi mély víztartójárja, a sok hektoliter adagoló képességű géptelepre, és az Alcantara-völgyet áthidaló 25 kilométer hosszú, 20 évig épült, sok millióba kerülő vízvezetéknek 759 méter hosszan elnyúló 11 méter vastag falakkal épített csodás alkotására. A boltozatok tetején, a kétoldalt elhelyezett csövek között gyalog van, melyen a Benfica falubeliek járnak be a városba. Az egymás mellett és egymás fölötti, kőakövekből épített 127 közül a 25 csucos ívnek legnagyobbja 62 méter magas. Az Alcantara-völgy, az Alcantara patak, a napot elfogó fehér sziklával között, bevezető szép látvány ez az óriási munka, amely úgy tűnik föl, mintha óriások csinálták volna, a kik azután eltűntek, itt hagyták a nyomó- és vízvezető csövekkel együtt üzembevetelőre a törpéknek. Törpéknek is látszanak a rajta mozgó emberalakok. A vonat haladtával a mi szemünk látóhatárából is eltűnt a nagyszerű, bámulatos alkotás, mint egy varázslatos tárgy, mikor a közel három-ezer méter hosszú alagút út-hat peronyire elnyelt minket. Abból kiérve, végre valahára títűtt a megváltás, szomjas szívvel várt órája, Lisszabonban vagyunk. Föl-tárlt előttünk a város szépsége, melynek oddig csak hírhellő voltunk. Veremos. Az ut nagyon fáradságos volt de fölötté érdekes, mindennapos turista megfigyelésben sokhelyt élvezetes.

* **Meghívó.** A zombori állami főgimnázium 1905. évi április hó 9-én, a város háza nagytermében jótékonsági hangversenyt rendez, melyre az intézet és az ifjuság nagyrabecsült pártfogóit és barátait tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté délután 4 órakor. Belépő díjak: Földszint 2 korona, Karzat 1 korona. Jegyek Kollár József úr könyvkereskedésében és az előadás előtt a pénztárnál váltakoznak. Ugyanezen helyeken gyakorolhatók a felülfizetések, amelyek közönnettel fogadtatnak. Műsor: 1 Wagner R. Nászkar Lohengrinből. Nyolcz heggedűre. Előadják: Feldmann B. VII. o. t., Dancinger K. II. o. t., Kende B. VIII. o. t., Zimmermann O. VII. o. t., Valient J. III. o. t., Breszlauer J. VIII. o. t., Csávojárás János úr. 2. Csokonai V. Mihály: Szerelmedal a csikóbőrös kulaeshoz. Szavalja: Artinger K. II. o. t., tanuló. 3. Beethoven L. A. Bráund Elízhez. Zongorán előadja Schneider L. IV. o. t., 4. Thern K. Dalünnepen. Előadja az ifj. vegyeskar. 5. Bloch J. Bihar-i kegyesség. Vonós négyes. Előadják: Feldmann B. VII. o. t., Zimmermann O. VII. o. t., Csávojárás János úr. Krizsák A. VIII. o. t., 6. Hangy O.: A fogadás. Vig monológ. Szavalja: Lovász K. VII. o. t., 7. Prume Fr. La Melancholie. Pastorale. Heggedű előadja Feldmann Béla VII. o. t. 8. Magyar népdalok. Előadja az ifj. vegyeskar. 9. Rákóczi zászló. Melodráma. Írta: Prónai A., zenéjét szerette Szent-Gály Gy. Szavalja: Breszlauer J. VIII. o. t., kísérik: zongorán Reviczky I. VIII. o. t., heggedűn Feldmann B. VII. o. t., gordonkán Csávojárás János úr és az ifj. vegyeskar. 10. A halál a földre jön. Részlet Byron „Kain“ c. misztériumából. Szavalja: Ribiczey N. VI. o. t. 11. Ellenberg R. Souvenir de Petersburg. Előadja az ifjusági zenekar.

* **Kérelem.** Már hosszabb idő óta figyelemmel kísérik egy szegény fájós szemű asszonyt, a ki helyi sarkokon czukorkákat árul. Ennek a szegény asszonynak a szeme trahomás. Kérjük az illetékes hatóságot, vizsgálta meg ezt a szerencsétlen asszonyt, aki nincs tudatában annak, hogy micsoda veszélyes és kíméletlen bűncsúkat szór el.

* **A Dob-utczai lakosság** ezen az úton kéri az illetékes közeget, szíveskedjék intézkedni az iránt, hogy az utca jobb oldalán vezető kanális ki legyen tisztítva. Már most az enyhe tavasz kezdetén a csatornában lévő piszok túrhétel-szagú bűzt áraszt; mi lesz majd a nagy hőség alkalmával, ha már most nem intézkednek?!

* **Felmentett hírlapíró.** Az ősz folyamán a helybeli kir. törvényszék felmentette Tóptis Zoltán hírlapíró a Bácska volt szerkesztőjét ama vád alá, a melyet David Sándor urasági kocsis emelt ellene becsült értés és ragalmazás címében, amiért lapjában a Birvasszky-féle házánál történt tüzeset alkalmával azt írta, hogy a tűz állítólag a kocsis gondatlanságából keletkezett, dr. Pataj Sándor védő a felmentő ítéletet annak idején megapellátta minnek folytán az ügy a kir. Tabla elé került. A szegedi kir. Tabla pönteken foglalkozott az ügygel és rövid tárgyalás után helyben hagyta az I-ő foku bíróság ítéletét és Tóptis Zoltán jelenlegi fővárosi hírlapíró a vád alul felmentette.

* **Schweidel-zobor leleplezési ünnepi programja.** Május 17-én este 8 órakor toronyzene. Ugyanaz nap este alkalmi előadás a városi színházban. Május 18-án regeli 9 órakor rendkívüli városi diszközgyűlés a vármegyeház nagytermében Latinovits Pál főispán elnöklété alatt. A közgyűlés megnyitása után a közgyűlés a vendégekkel együtt a zobor elővétel, hol a leleplezés a következő sorrendben fog megtörténni: 1.

Hymnus. Enélik a dalárdák. 2. Elnöki megnyitó. Vértési Károly szoborbizottsági elnök által. 3. Leleplezési beszéd. Mondja Rác Soma szobor-bizottsági tag. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Rákosi Jenő főrendiházi tag. 5. A zobor megkoszorúzása. 6. Oda. 7. Vértési Károly szobor-bizottsági elnök a zobort a város polgármesterének átadja. 8. A város polgármestere a zobort átveszi. 9. Szózat. Enélik a dalárdák. A leleplezés után a közgyűlés visszavonul a nagy terembe, hol a közgyűlést bejárja. — A közgyűlés után a Schweidel-zobor javára rendezett főnyképszerű kiállítás megnyitása a város ház nagytermében. Délben két órakor bankett.

* **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Balogh István pozsonyi számgyakornokot zombori pénzügyigazgatóságához számtisztító, Ruzsok Gyula c-ornai adóhivatalt gyakornokot a hódásági adóhivataltól edőtisztító nevezte ki.

* **Altiszti igazolványok.** Az igazolványos altisztek tudvalevőleg előnyben részesülnek számos állás elnyerésénél. Ezért czélzerű és szükséges a honvédelmi miniszternek most megérkezett leirata, melyben az újabb érvényüket vesztett altiszti igazolványok jegyzékét küldötte meg Zombor városának. A jegyzéket az összes törvényhatóságoknak megküldötte a miniszter.

* **Közgyűlés.** Az „Első Bajmoki Takarékpénztár r. t.” f. hó 2-án vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatát az újabb kibocsátott részvények eredményéről való beszámolás, az alapzabályok egyes szakaszainak megváltoztatása és a megürlt állások betöltése képezte. Elnöknek általában lelkesedéssel Lányi Móri, a szabadkai „Közgazdasági Bank” vezérigazgatóját és a „Bácsmegyei Agrár” bank igazgatósági tagját választották meg. Nagy nyereség ezen választás a takaréki fejlődésére, mert Lányi-nak általános elismert pénzügyi szakértelme és tudása nagyban fogja azt emelni. Igazgatónak közf. kiáltással ismét Lichtneckert Józsefet választották meg.

* **Egy munkás balesete.** Szabadkán Kovács Káka József távirta munkás egy 6 és fél méteres telefon oszlopról lezuhant és életveszélyes belső sérüléseket szenvedett.

* **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszter a felsőhábi anyakönyvi kerülethez tartozó Alsóhábi községet alsóhábi anyakönyvi kerület elnevezéssel anyakönyvi kerületé alakította és anyakönyvvezető Veszelnovics Milán jegyzőt, helyettesévé Athanaszkovics Sebő községi írnotok nevezte ki. — A zentai anyakönyvvezető-helyettesévé ifj. Kikircs János zentai lakos nevezetett ki.

† **Halálozás.** Petrovics István, állami hivatalnok hétfőn Bács-Almásán, 52 éves korában hosszas betegeskedés után elhunyt.

* **Lelekés-választás.** Ujsóvő ev. ref. hitközsége m. hó 26-án ejtette meg a lelekés választást, mely alkalommal Póth József sóveit születési gyökeli lelkész 148 szavazattal Glöckner bánovcei lelkész 115 szavazata ellenében, tehát 35 szótöbbséggel lelkésznek választott meg.

* **Gyilkosság.** Borzasztó gyilkosságot követett el kedden egy elvetemedett munkás ember: a c-ikeriai határban ásvóval agyonütötte munkástársát. Bajmok és Csikénai között együtt dolgoztak egy ház építésénél Hauser György és Gauder Lőrincz. Munkaközben Hauser, ki már elvetemedett ember szemére hánytva Gaudernak, hogy elpocékolta vagyonát és hogy teljesen az ivásnak adta magát, ebből azután szóváltás keletkezett, mely olyan heves lett, hogy nekirentott Hausernek, ki az ugyancsak ott dolgozó hasonló nevű fia

segítségével leteperte és ártalmatlanná tette Gaudert. Amikor már azt hitték, hogy leoslapult, engedték felkelkenni; de tövétek, mert Gauder a mint szabadon érezte magát, a kezét ügybe akadt ásvó élével, mielőtt az ott dolgozó munkás társak megakadályozhatták volna, úgy vágta fejbe Hauser, hogy rögtön elborította a vér és ott a helyszínen rövid szenvedés után kihelette lelkét. Gauder véres tette után hazagyalogolt Bajmokra és ott jelentkezett a rendőrségnél, a honnét még aznap esendőri fedezet mellett, a vizsgálat megtartása végett a helyszínrre viték. A tettest onnét átkísérték a szabadkai kir. törvényszékhez.

* **Ahol nem kell csendőrség.** Bács-tóvárosról írják: Bács-tóváros békés polgárai évek óta járnak utána, hogy a a köz-égre egy csendőri járőr helyeztessék el. Végre a község képviselő testülete el is határozta, hogy a csendőrségnek ingyenesen szolgáltatt lakanyát. A sokszoros kérésnek s az utóbbi határozatnak eredménye lett, amennyiben a község egy csendőri különítményt kapott ideiglenesen. Hihetőleg ennek volna a feladata beigazolni, hogy tényleg van-e szükség Bács-tóvárosnak csendőrségre avagy nincs. Alig hogy a kakastoll a községben merjelen, összseriffent a község színe java (?) s lóttok futottak, hogy a község e অপástól megszabaduljon. Balogh Lajos csendőri őrpáranosok eléggé sola sem méltatható érdeme, az hogy ezen utóbbi kárváriai járásnak aligha lesz valami eredménye. Balogh Lajos csendőri őrsvezető ugyanis rövid 5—6 heti itt tartózkodása alatt nem kevesebb mint 63 betérőes lopást puhattott ki. Bizony akárhány hasonállás ember meg lehetne elégedve, hogy ha 15—20 évi egész csendőri szolgálata alatt ily fényes eredményt mutathatna fel.

* **Tizenötven aluli gyermekeknek Amerikába utazása.** A kivándorlók ellenőrzésékor a kivándorlók között több ízben találtak 15 éven aluli fiú és leány gyermeket minden felöltés kísérő nélkül. A belügyminiszter elrendelte, hogy jövőben tizenöt éven aluli gyermekeknek csak hatóságtal kiállított bizonyítványokkal rendelkező kísérővel szabad Amerikába kiutazniok.

* **Olcsóbb a petroleum.** A magyar-osztrák petroleumkartell választmánya a minap Budapestent ülést tartott, mely alkalommal két fontosabb határozatot hoztak. Az egyik a kontingentált közlaj-finomító gyárak kontingens mennyiségének további leszállítása, a másik pedig közlaj-árának métermázsánknit két és fél koronával való leszállítására vonatkozik. Az árleszállításra vonatkozó határozatot a kedvezőtlen piaci helyzet és a fogyasztás csökkenése indokolja. Az ülésen hír szerint a fenálló kontingentálási egyezmény felbontása is szóba került. Az ülés határozott álláspontot nem foglal el a felmondás mellett, hanem külön bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette a jelenlegi helyzet beható megvizsgálását és egyuttal felhatalmazta, hogy egy áprilisban össze-hívandó gyűlésen a helyzet szanalására vonatkozólag jelentést tegyen.

* **Országos orvos-gyűlés.** A magyar orvosok és természet tudósok idei országos vándorgyűléstüket augusztus 26-tól 30 ig Szegeden fogják megtartani. A kongresszusok előkészítő helyi bizottság már alakulás alatt van.

* **Meghosszabbított vasuti engedélyek.** A kereskedelmi miniszter a m. kir. álmvasutak szabadka-dáljai vonalának Gombos állomásából kiágazólag Ráczmilitics, Hódás, Lality, Pivnicza, és Deszpotzentiván községek belterületét át Hódásnál a baja-zombor-újjvidéki helyi érdekű vasutnak, Deszpotzentivánál pedig a hegyes-feketehegy-palákaai helyi ér-

dekü vasut átszelésével s innen folytatlag O-óvé és Ujsóvé, valamint Okér községek belterületén át a m. kir. állama utak szabadka—zimonyi vonalának átszelésével Temerinig, illetve a nevezett község belterületén át az öbese—ujvidék—titeli helyi érdekü vasut Temerinig, illetve a nevezett község belterületén át az öbese—ujvidék—titeli helyi érdekü vasut Temerin állomásig adott vasuti előmunkálati engedély érvényét 1 évvel meghosszabbította.

* Hock János felolvasása az Urániában. Csütörtökön este adta Ujvidéken az Uránia utolsó előadásaként Hock János orsz. képviselő „Megváltás” című darabját, melynek felolvasására a szerző maga jött le Ujvidékre. Az állomásnál szép számu lelkes közönség fogadta az illusztris szerzőt s hosszú kocsi-orban kísérte a Mayer-szállóban fogadott lakására. Az előadás szépen sikerült. A Mayer-szálloda vígadó termét teljesen megtöltötte a város színe-java, kik mindvégig éber figyelemmel hallgattak az őstementumú képek élénk, a szívhez és észhez egyaránt szóló magyarázatát. Előadás közben sokszor hangzott fel a közönség sorából a tisztes moraja s felvonások végén lelkesen tapsolták a szerzőt, ki ezen felolvasásával igazán emlékezetes estéhez juttatta Ujvidék közönségét.

* Házasság. Fényes esküvő volt Ómorovtván. Dr. Singer Simon szabadkai gyakorló ügyvéd esküdött öök hű éget Oblát Etelka kisa-szonynak, Oblát Nathán ómorovicai nagybirtokos leányának.

† Halálózás. Scherer Antal nagykereskedő, városi törvényhat. bizottsági tag meghalt máj 26-án, 69 éves korában, Baján. Az elhunytban Scherer Rezső megyei álszámvevő atyját gyászolja.

* A bácsmegeyi komlótermelés fellendülését a következő adatok, melyeket illetékes helyről kaptuk, bizonyítják: Bácsmegeyében a komlótermelést néhány év előtt csupán 8 községben 54 holdnyi területen ülték. 1904. évben 40 községben 600 holdnyi területen foglalkoztak ezzel a fontos és igen jövedelmező gazdasági ággal. (Az egész országban 1089 holdon termelnek komlót.) Az ország egész komlótermelésének a fele Bácsmegeyére esik, ahol holdanként 510—800 kgr. termelt. (Erdélyben 663 kgr. az átlag; az országos termés átlag pedig 350 kgr. Az árú 346 koronától 410 kor. árban értékesítették.) A bácskai komlótermés nyers értéke tehát körülbelül félmillió korona. Az idén járásokban is több gazda próbálkozik meg a komlótermeléssel.

* A bajai országos vásár. A kereskedelmi miniszter engedély folytán a bajai országos vásár április hó 23. és 24-ike helyett ez évben kivételosen május hó 7-én és 8-án fog megtartatni.

* Öngyilkos kisleány. Kuláról írják: Hockstok Mihály kuli lakos 12 éves Erzsike leánya szíven lötte magát s rögtön meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Kuli községe nagy részvéttel van a szerencsétlen család iránt s a kis leány temetésre a legnagyobb részvét mellett ment végbe.

* Játék a fegyverrel. Soós Antalnak a bajai szőlők közt levő lakásán máj 26-án december 18-án borozó társaság volt együtt. Kovács Antal c-ósz, Takács Gillicze István 13 éves fia és Jenovai Adám voltak a vendégek, akik miután jócskán beszélgettek a bucaikból este felé hazaindultak. Jenovai utközben kérte Kovácsot, hogy adja át neki puskáját, amelyet azonban Kovács nem akart levenni a válláról. A társaság suhanc tagja erre odaugrott Kovácshoz és lekoppa annak válláról a fegyvert Jenovaira fogta és elküldte magát, hogy „no most vagy élsz vagy meg-

halsz” elűtötte. A golyó Jenovait nyakszírtén találta és súlyosan megsebesítette. A kir. törvényszék kedden foglalkozott Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt a fiatal gyerek büntügyével. A vádhatóság súlyos testi sértés büntetésnek megállapítását indítványozta, azonban a kir. törvényszék Dr. Manojlovich János védő érvelései és a tanuk véleménye alapján, akik valamennyien igazoltak, hogy a fiu c-up in tréfból követte el a megdolodatlan cselekményt, gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségében mondotta ki vádlottat bűnösnek és azért 1 hónapig elzárásra és 20 kor. pénzpintátszra ítélte.

* Nyomdánk új nagy gyors-sajtója. Lapunk kiadója remek új gépet vásárolt, mely legközelebb fel fog állittatni. Az új gyors-sajtó villamerővel lesz hajtván, úgyzintén az eddigi régi gépek is. Ezenkívül kap nyomdánk egy másik új kis gépet is. Az új gépek beszerzése által könnyvnyomdánk a versenyt akár melyik fővárosi nyomdával veheti fel, úgy a munkák c-sinos kiállítása, mint olcsósága tekintetében. Ere a körülményre már most is figyelmeztetjük a t. cz. közönséget.

* Vonatelgázolás. Szépliget-ről írják: A szépliget vasuti pályaudvar végén a baja—zombor—ujvidéki és a hegyes-fekete-hegy—palánkai vonal elágazásánál máj 25-én hajnali 3 órakor a szépligeti pályán, a sínpár kellő közepében egy ismeretlen férfi holttestére akadt. A büntügyi nyomozás alapján az ismeretlen férfi hulláját Szabó András petrovácsi löpöptérségre. A helyszínről kiszállított palánkai vizgatóbíró a hullának orvostörvényeszéki boncolását rendelte el. A boncolás alapján megállapították, hogy nevezett szerencsétlenül járt, valószínűleg sajtó vizsgálatlanságra folytán az est homályában tolatás közben a vonatból ismeretlen módon kibukván, a vonat elgázolta. Az elgázolás körülményeinek megállapítása érdekében a bírósági vizsgálat folyamatba van téve.

* Ártézi kutak furása Adán. A bácsmegeyi Adán 2 ártézi kutat furat a község közönsége 2000—2000 korona költséggel és a munkák kiadhatása céljából április 4-ikén szóbeli versenytárgyalást tart a községben.

* Új lap Títele. A D. M. K. E. titeli fiókja Simo Géza polg. iskolai tanár szerkesztésével f. évi április hó 8-án Títel és Vidéke címmel társadalmi, közgazdasági és közművelődési lapot indít meg.

* Csöd. Az ujvidéki kir. törvényszék Buballa Antal öbesei be nem jegyzett rőtő-kereskedő ellen a csödöt elrendelte — Csödbiztosul Rehák Mátyás törvényszéki bíró, tom-ggúndnokul Vlahovics Iván öbesei, helyettesévé pedig dr. Barta Félix ujvidéki ügyvéd nevezettek ki.

Nyers bastelszem 9 ft 90 krtól 43 ft 25 krig egy teljes ruhához való szövet portómentes és már megvámozva, házhoz szállítva. Dús mintaválaszték postafordulattal. (5.) Selyemgyár Hennenberg, Zürich.

(Saját érdekében) tegyen kísérletet minden c-uz és közsvényben szenvedő a hírveszt Zoltán kenőcsrel, mert a leg-híresebb orvosok és ezer meg ezer gyógyult beteg igazolják annak páratlan c-odás hatását. Üvegje 2 kor. Zoltán B. gyógytárában Budapest V., Szabadságtér.

* Könnyű mellék keresethez juthat mindenki magyar osztályorszgyegek elhadása által. Jó referenciákkal bíró érdeklődők forduljanak Pekete Károly főelárústóhoz Budapest, Rudolf rakpart 8.

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferencz urnak gyógyszerész, os. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria,

Kérem postafordulattal az Ön Wilhelm-fele „antiarthritisch-antirheumatisch“ vértisztító-tejájából két csomagot küldeni. Kérem ezen teát Szatmáry Gábor urhoz ház-és föld tulajdonos Debreczenben 1664. házszám alá küldeni. A betegnek az Ön teáját ajánlottam, mert ezen teával sokat gyógyítottam már. Kérem tehát a kért teát postafordulattal, magyar használati utasítással — utánvét mellett — küldeni, de minél előbb, mert nevezett páciens még többet fog rendelni, mert ajánltam neki legalább két hónapig a teát használni. Bátorodom ismét fenti címre figyelmeztetni és kérem mielőbb elküldést utánvétellel.

Tisztelettel

Liszka Ferencz
földbirtokos.

1 csomag 2 korona, innen szállítva 1 posta küldemény, 13 doboz 24 korona díjmentesen minden m. kir. postáállomáson.
Kapható a legjobb gyógyszerüzletben.

* A bácsmegeyi községek új neveinek jegyzéke könnyű áttekinthetőben a részekkel c-oportositva, táblázatos felállítáiban kapható Oblát Károly könnyvnyomdájában. Ara 20 fillér.

(Olosz, szép szövegek és függönyök. A szőnyegház Orendi Bécsben (L. Bezirk) küldi ingyen és bármentve legújabb, természetű színekben előállított díszkatalógusát.

(Rohitsch Saurbrunnból írják: Az 1905. évi friss töltések szétküldése megkezdődött. Az új központi töltőtelep, hol naponta 10,000 üveget mosnak, töltenek és csomagolnak el, egy külön iparvágánnyal van a rohitsch sauerbrunn állomással összekötve, így az igazgatóság minden rendelésnek a legrövidebb idő alatt eleget tenni képes. A rohitschi „Tempel“ és „Styria“ forrás ásványviz most már elérte az 1 millió üveg évi forgalmat, melyet eddig egy ásványviz forrás még megközelíteni sem tudott. Ebből világosan látható a rohitschi viz általános elterjedése, melyet kizárólag áldáshozó hatásának köszönhet.

(Rheuma, csusz és közsvényes fájdalom enyhítésére, sőt gyógyítására használja az egész continens már évtizedek óta kitűnően bevált Krieger-féle Reparatort. A Krieger-féle Reparatort kitűnő határól 1000-nél több spontán nyilatkozat, köszönő levél érkezett be a készítőhöz, melyek mind tanúságot tesznek ezen készítmény reell voltáról. A sztr. öken-kórházban 135 betegem tététet kísérlet a Krieger-féle Reparatorttal, kik közül 126-an gyógyultan távoztak. — Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona. — Kapható Budapesten a Magyar Korona gyógyszerüzletben VIII., Calvin-tér és minden nagyobb vidéki gyógyszerüzletben.

Irodalom és művészet.

— **Az „Igazság.”** Dr. Pataj Sándor magas színvonalon álló politikai revüjének 1905. áprilisi száma rondkívül érdekes tartalommal jelent meg. Nagynevű filozofusunk Dr. Somló Bódog, a nagyváradi jogakadémia híres tanára, az általános választói jogért tör. lánsádt, Dr. Schmid t

A legtöbb ember azért szenved, mert nem akkor gondoskodik bajának gyógyításáról amikor még sikerrel járna. Önmagának tesz jó szolgálatot az, aki egy kipróbált jó házi-szert állandóan készletben tart. Ilyen kitűnő házi-szert a közkedvelt világírú.

Feller-féle Elsa-Fluid

meleg számos megbetegedésnél mint pl. láb- és kéz-fájdalmak, bűnülés, id. g. és izomfájdalmak, eszüközvényes bantalmak, rekedtség, torokfájás, lázas állapotok stb. ellen kitűnően hat. 12 kis üveget v. 6 dupla üveget 5 koronáért bármire is küld FELLER V. JENŐ gyógyszerész Stubica Templom-utca (Zágráb megye.)

Jenő Henrik Anarkizmus című cikkében ideális társadalomát fejtegeti. A szerkesztő Kovács András álnév alatt szenzációs indítványt tesz a parlamenti válság megoldására. „Levél Kossuth Ferenczhez” című külön is megjelent röpiratát közli, amelyben azt ajánlja, hogy az ujoncozásnál minden magyar kerüljön — opció folytán — a honvédségbe, a többi ujonc a közös hadseregbe. Így nem lenne kénytelen egy magyar se fekete-sárga lobogó alatt szolgálni, és mégis megmaradna az osztrák hadsereg egysége. Érthetetlen, hogy államférfiaink miért nem foglalkoznak ezzel a megoldási indítvánnyal, amely a válságot is egyszerre megszüntethetné. — Jand a Matild tendenciózus, szociális irányú hosszabb verse „A gyufásgyerek”, Választási statisztikák, Bokányi Dezső március 15-iki beszéde, aktuális jegyzetek sat. egészítik ki a tartalmas füzetet. — Ára 40 fillér. Kiadja Kunossy, Szilágyi és Társa Budapest.

— A Színház és Élet képes művészeti hetilap minden számában valami új, ötletességéről és változatosságáról, áldozat készségről tanuskodó meglepetéssel kedveskedik. E heti számában a vidék legjelesebb János vitézeit mutatja be pompás képekben. Közli B. Csik Irén, — Feledi Boriska, — Kormay Margit, M. Bácskay Julcsa, — Rózsa Lili, — és Hunyady József arcképét mint kukorica Jancsi. Vezérelkedik a színeszótnek a Kultuszminisztériumba való áthelyezéséről szól, bírálja az országos Színes kongresszust, cikkeznek Verne Gyuláról (képpel) Szellem a Színházi beszámoló és Toll Tamás jegyzetei. Ezenkívül folytatja Vajda László Színeszék című drámáját. Közli gróf Zichy Géza, — Rothauser Teréz, Pakots József stb. arcképét. Szenczácósis az Ex-Lexből való falábtánc, melyen a szereplő művészek kitűnő, ötletes falábtáncuk kitűnően látható. A változatos szám ára 20 fillér. A lap negyedévre 3 korona, megrendelhető kiadóhivatalban Budapest Baross-utca 59.

SZERKESLTŐI ÜZENET.

Longinus Monostorszeg. A sok polemizálást elkerülendő, nyilatkozatát nem közölhetjük. Hogy ellenfélnek helyet szorítottunk, az csak válasz volt Bácsmegyének.

V. L. Tóvód az a lapocska, ha azt hiszi, hogy bennünket elhallgattat. Ha köztünk valamelyik el fog hallgatni, az ő lesz. Az utolsó szó a miénk lesz. [Nem akartunk ugyan vele polemizálni, de látjuk, hogy kell valakinek lenni, aki felveszi vele a harcot.]

Dr. S. M. Nem várhatunk tovább, le fogjuk közölni, ha török, ha szakad.

M. S. Később.

Építkezési kölcsönök

a tervrajz és költségvetés alapján különösen előnyös feltételek mellett valamint törlesztéses kölcsönök lakóházak és földbirtokokra különféle módozatokkal.

10 évtől 50 évig

terjedő törlesztésre, a legmagasabb érték arányában gyorsan engedélyestnek. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál. SCHAFFNER VILMOS bankkegyesületi igazgató, Szegeden.

1804. sz.
kig. 905.

Pályázati hirdetmény.

Pinczéd községben leköszönés folytán üggyesedést segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása évi 800 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatódíj fizetés.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1905. évi április 25-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Szláv nyelvi tudása megkívánatik. Hódáság, 1905. március 25.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

Ad. 1238. sz.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Katymár községben üresedésben levő községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik pályázni szándékoznak, — hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. é. április hó 12-ig nyújtsák be, — mert az elkövetkező érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A községi segédjegyzői állás javadalmazása, havi előleges részletekben kifizetendő 800 korona készpénz fizetés. Bácsalmás, 1905. március 28.

Szutrélyi Lipót,
főszolgabíró.

Mindenféle asztalosmunkákat

butor berendezéseket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, épület munkákat elvállal és készít tervrajzok szerint

Sipos Jenő műasztalos Zomborban,

(Vitéz-u. 138. szám.)

Köszvény és csúz ellen

legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona. Kapható gyógyszerárterekben Óvakodjunk utánzatoktól.

Főraktár: KRIEGNER GYÖGY „Korona“-gyógyszertára Budapest, VIII, Kálvin-tér.

Meghívó.

A Zombori Ipari Hítel és Ártesarnok Szövetkezet mint az Orsz. Közp. Hiteleszövetkezet tagja f. é. április 9-én d. e. 10 órakor a felsőkereskedelmi iskolában tartja meg

XIV. évi rendes közgyűlést,

melyre az igazgatóság a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja.

Napirend:

1. A m. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
  2. A zárószámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
  3. A mérleg megállapítása.
  4. A liszta jövedelemről való rendelkezés.
  5. Az igazgatóság s felügyelő bizottság kiegészítése.
  6. Netáni indítványok.
- az 1904. évi mérleg és zárószámadások a szövetkezet irodájában megtekinthetők.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Csemege-szőlőt

számos legfinomabb fajban fajt tisztán jó állás mellett, ugy szintén legjobb

Lugasszőlő-gyűjteményt

valamennyi elsőrendű oltványok, szállít a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány - telep

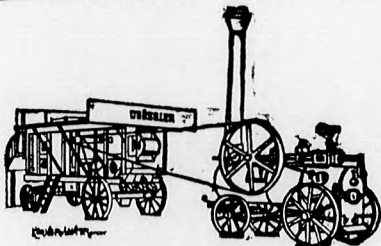
Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES, Nagy-küküllő-megye. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI. Váci-körút 59.

**Magánjárókat, gőz-
 mozdonyokat, gőz-**

cséplőket, járgányos- és kézi cséplőket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

gőzeke készleteket

szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Arajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Képviselők kerestetnek.

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult házi-szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény-nél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter özégjegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszer-tárban az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Küldetési díjmentes.

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A filokszerának ellenálló!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű Delaware-vessző és szőlőoltvány-eladás!

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Lugasvesszők 20 drb, két óriással csak 10 korona.

A világ legszebb asszonya

Pompadour márkiné volt XV. Lajos udvarán. Ő ugyanis használta az utána elnevezett

eredeti Pompadour-pasta

néhai dr. Rix-től, és ezen szerrel képes volt a legfőbbi agykoráig leányos fiatalagát fenntartani.

Pompadour-pasta az egyedül létező konzerváló- és gyógy-szer, mely által szeplők, májfoltok, pattanások és minden egyéb más tisztálanságok az arcnak elhibázhatlanul eltávolítottak, és mi által az arcnak a fiatalos frissesége a legfőbbi korig fenntartatik. Ezer még ezer elismeréssel az arisztokrácia és művésztársulat stb. köréből bizonyították, ra Pompadour-pasta kitűnő hatását és aki egyszer használta, soha többé más szert nem fog használni. Tövedések kiküldése

hogy a csomagok plombirozva és minden utasítás dr. Rix-képmását vihelje. Egy évig ára (hat hónapra elegendő) 1 frt 50 kr.

Pompadour-tej folyékony potuder, esodálatos hatása, egy üveg . . . . . 1 frt 50 kr.
Pompadour-pouder, rózsaszínű, krém és fehér, 1 skatulya . . . . . 1 „ 25 „
Pompadour-szappan, kitűnő a kéz ápolására, drbja . . . . . 30 „

Eau Dubarry azon víz, melynek Pompadour márkiné remek hajdiszét köszönhet, előmozdítja a hajnövekedést erősíti a fejbőrt, ellensúlyozza a hajkihullást és a kellemetlen kopárgásból mentesíti; a hajnak pedig szelíd fényt és bárony pulhaságot kölcsönöz, az idővelti megfeszüléstől megóv. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. és 2.50.

Főraktár és szétküldés: Vally Rix, Wien., XVIII., Hofstattgasse/34. Mezz Anton Rix & Bruder, II., Praterstrasse 16.

Zomborban: Svarecz Emil gyógyszer-tárában.

MANDL DEZSŐ

mindenemű bel- és külföldi Lőrök és cipző kellekek raklára

ZOMBOR, Gromon-utca.

Van szerencsém Zombor szab. kir. város és vidéke n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy a **Zomborban Gromon-utczában** több év óta fennálló jóhírnevű

bőrkereskedést

ÁBRAHÁM IZSÁK úrtól átvettem s azt a mai kor igényeinek megfelelően kibővívte s ujjanon felszerelve

Mandl Dezső

lőrvényszékileg bejegyzett cég alatt tovább vezetem.

Elegendő tőkéim és szakismeretem azon reményre jogosítanak, hogy szolid és pontos kiszolgálásom által sikerülni fog nagyrabecsült vevőim teljes megelégedését kiérdemelnem, mely legfőbb törekvésem leendő. Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlván, vagyok

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mandl Dezső.
 bőrkereskedő.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arcbőr szépitése és finomítása.

Legelegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszin vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlván dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

es. és kir. udvari toillette-szappan és parfümök, es. és kir. kamarai szállító.

BECS 3, Wollzeile 3, sz.

Egy doboz 1 frt 20 kr. küldése támvét vagy az összeg előleges kapható **Zomborban: Weidinger S. és Zs.** kereskedő-czégnél.

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által. Budapest, Erzsébet-körút 64.

Szakavatottági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

otlón és a mellett rögös divatosan és elegáns ruházkodni. **Saját érdekében** kérje ezért dustártalmu mintagyjteményünket.

WIENER MODEN UNION
Bécs, I., Schottenring 10

VERSEKÉLYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására az orosz gőrzetű orvoslás a leghatásosabb közönség.

KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valadi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógytárakban.

Postán küldi: **HOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

Császárfürdő

Előrángu kénes hevívíz gyógyfűrdő pártalan kőfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kád-, kő-, hólg-, villamos víz-, szénasav- és napfürdővel.

200 kényelmes lakosztóval. A legzölidabb kezelés.

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Prospektus kívántraingyen és bérmenve

SZIMON ISTVAN FELE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök estakelámpák.

S. SCHEIN ca. 40 év szaki.

WIEN, I., Bauernmarkt 12.

Dustártalmu képes **ARIGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHÉK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legzölidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács közpasztyája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20

Dr. Kovács gyógytára Bpest, Győr-19.

SMITH PREMIER képviselők keresetnek.

SMITH PREMIER N° 5 képes árjegyzék ingyen.

VILÁG LEGJOBB IRÓGEPE

BALASSA FÉLE UGORKATE használata által. Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1-20, K.

Főszékül-desi hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerár Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, O-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY

VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY-TÁRSASÁG
BUDAPESTI VÁSÁRHELY (KÖRÚT)

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a legőszervek, valamint a gyomor és bélesatorna hurutos bántalmainál, ugyanint a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a betegek atoniája és a hasi verőbősből eredő májbeteg ellen. A „Siculia”-forrás helyes használatának fűrdessel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümők kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvelyes nyirkmirigy dagadtak ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszköz képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár. Mórondobozú tag, a M. Tud. Akad. tagja, seb. seb.

Szerkesztője a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénezavai szűrtő gyár r. t. MÁLNÁSFÜRDŐN Háromszék u. Cím: SICULIA, Málnásfürdő, Póráktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy Árpád RAJZ-ESZKÖZ, az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ** MINDENÜTT KAPHATÓ.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjünkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megtorem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyét is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-haladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (hátr nem kuszó természetű), mert nagyobbrésze ha megőr is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskalyt és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó szines fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltvány is még nagy mennyiségben kaphatók lesszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és felebb olcsó arban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

Uj osztálysorsjegy főelárusítás ZOMBORBAN.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték Igazgatósága alulírott cégnek a XVI. sorsjátéktól kezdve az osztálysorsjegyek

főelárusítását engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig oly csökönyösen távol maradt főnyereményt nekünk lesz módunkban kifizetni.

Vásároljon tehát osztálysorsjegyet a XVI. sorsjáték első osztályához, (húzás május 25-én 26-án.)

HERCZOG TESTVÉREK

bankcégnél, ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

Egy egész 12.— korona, egy fél 6.— korona, egy negyed 3.— korona, egy nyolczad 1.50 koroná,

A XV. sorsjegy 6-ik osztályához húzás márczius 28-tól április 25-ig.

Egy egész sorsjegy 160 kor., 1/2 80 kor., 1/4 40 kor., 1/8 20 kor.

Ohlát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.